

Değerler Eğitiminde Sistem Düşüncesi ile soyuttan somuta¹

Emine Pekkarakaş

Sev Anaokulunun eğitim programına dahil edilen Sistem Düşüncesi, bu ay değerler eğitimi kapsamında programımızda yer aldı. 21. Yüzyılda artık öğrencilerin beceri gelişimi, tüm gelişim alanları için öncelikli bulunmaktadır. Okul öncesi eğitimde öğrencilerin düşünme becerilerinin gelişimi yadsınamayacak kadar önemlidir. Sistem Düşüncesi yaklaşımı olayların bütününe anlayıp, problemlerine çözüm bulma konusunda öğrencileri desteklemektedir. Değerler eğitimi kapsamında Sev Anaokulu olarak bu yıl öğrencilerimizin karakter gelişimi için çok önemli olduğunu düşündüğümüz değerlerden ilk olarak sabır değerini ele aldık.

Projemize başlarken öncelikle öğrencilerimizle kısa bir animasyon izledik.

Öncelikle izlediğimiz animasyon üzerinde bazı sorulara cevaplar aradık. Animasyondaki karakterin ne istediği, ne yaşadığı, ne gördüğü, ne hissettiği, ne düşündüğü ve ne yapacağının cevaplarını bulduk. Daha sonra her öğrenciden izledikleri animasyonun Çıkarım Merdivenini bireysel olarak oluşturmalarını istedik. Öğrencilerimizin hazırladıkları çıkarım merdivenlerini sözel olarak ifade etmelerini sağladık. Çıkarım merdiveni sonuçlarını refere ederek “Bu animasyon bize ne anlatmak istiyor olabilir?” sorusu ile hikayenin ana fikrine ulaştık. Daha sonra beyin fırtınası yaparak sabırlı olmamız gereken durumları tespit ettik. Belirlediğimiz durumlarda sabrımızı azaltan nedenleri bulduk. Bu durum karşısında sabrımızı arttırabilmek için neler yapabileceğimizi keşfettik. Böylelikle 3 ayrı kategori oluşturmuş olduk.

Şekil 1: Sabır ile ilgili cevaplar

¹ Eğitimde Sistem Düşüncesi Haber Bültenin 4. sayısında (Aralık 2014) yayımlanmıştır.

Şekil 2: Çıkarım Merdiveni

Sabır değeri, disiplin sistemimiz içerisinde sarı yıldız olarak somutlaştırdığımız bir değer. Sarı yıldızları kullanarak sabrımızı oluşturan Stok Akış Diyagramının stok bölümü ile tanıştık. Daha sonra öğrencilerimizin kendi hayatlarından verdikleri örnekler ile stoktaki yıldızlarımızın durumunu değerlendirdik. Çünkü olaylar karşısında yıldızlarımız azalıyordu. Örneğin; öğretmenin elindeki tabaktaki bonibonları yemek istiyorduk. Ne zaman yiyeceğimizi bilmemek, zamanın geçmesi, sürekli bonibonları görüyor ve düşünüyor olmak, bizim stoktaki sabır yıldızlarımızın tek tek azalmasına sebep oluyordu. Oluşturduğumuz 3 kategori burada işimize yaradı. Azalan yıldızlarımızı arttırmak için ne yapabiliydik? Her öğrenci kendi çözümünü söylediğinde artık elimizde tam bir Stok Akış Diyagramı vardı, sınıfça

Şekil 3: Stok-Akış Diyagramı

ortak bir Stok Akış Diyagramı oluşturmuştuk. Son olarak, kendi hayatlarımızdaki örnekleri diyagram üzerinde modelleyerek, yaşamımızda karşılaştığımız sorunları çözmek için Sistem Düşüncesi araçlarını kullanmaya başlamış olduk. Öğrendiklerimizi abi ve ablalarımızla paylaşmak için bir sabır posterini hazırladık. Hazırladığımız posterleri üst sınıflardaki öğrencilere sunduk.

Öğretmenlerin, "Sistem Düşüncesi" yaklaşımını kullanarak öğrencilerinin düşünme becerilerini geliştirmelerine,

büyük resmi görerek çözüm yolları bulmalarına destek olmayı amaçlıyoruz.